

Digitales Brandenburg

hosted by **Universitätsbibliothek Potsdam**

ha- Boneh

Lemberg, Shanah 1 (1904) ; damit Erscheinen eingestellt

היהיש אזה היהש המ.

[urn:nbn:de:kobv:517-vlib-12870](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:kobv:517-vlib-12870)

מה שהיה הוא שיהיה *

Handwritten note: שיהיה הוא שיהיה

מה שהיה הוא שיהיה ומה שנעשה הוא שיעשה ואין כל חדש תחת השמש.

(קהלת א)

במסכת שבת פרק במה בהמה דף נ"ג ע"ב כתוב לאמור: "ת"ר מעשה באחד שמתה אשתו והניחה בן לינק ולא היה לו שכר מיניקה ליתן ונעשה לו גם ונפתחו לו באתרם כי על פי טבע דבר כזה אי אפשר היא. ובאפשרותו על פי גם לא יאמינו לכן אמרתי להודיע פה כי המקרה הזה המסופר פה בתלמוד איננו בודד במינו כי לפי עדות חכמים ורופאים מפורסמים שאין לפון כלל בעדותם הנאמנה כבר קרה כזאת פעמים רבות. ראה זה מצאתי בספר הנקרא "Der Milcharzt" להרופא המפורסם בדורותיו Dr. Moritz Friedrich Richter (Nordhausen 1844) שם כתוב בהערה צד 41 — 42 — 43 לאמור (בהעתקה עברית) "לעתים רחוקות תמצא חלב גם בדדי נכרים, ביוחד באלה המרבים לעבוד בחוקה בידיהם או בחוהם וגורמים כזאת שיגבה חוהם, כמו חדשי ברזל וסדנים. גם לסרוסים ולאנשים רפים יש לעתים דדים גדולים ואחדים מהם יכולים להניק בנים. בספר "Ehestands Almench" מספר מחברו כי ראה יודע מנגן-כנור (מוזיקאנט) אשר הסבין לצחק ולזרוק מתוך דדיו נוזל כמין חלב... אלכסנדר פאן הומבאלרט (את המאורע הזה ביוחסו להספור הנזכר בתלמוד כמדומני שכבר הזכירו סופרים עבריים. ג"כ) סיפר בהמה"ע החדשי של Zach כי באנדאלוזיא החדשה (Neue-Andalusien) אשר באמפריקא הדרומית חי בימיו איש אחד אשר טבלתי וכולת אשתו להניק את בנם היניקו הוא בעצמו זה חמשה חדשים (בעת אשר עבר הומבאלרט למסעיו בארץ ההוא. ג"כ) וחלב דדיו לא נבדלה מחלב דדיו אשה. הרופאים אשר היו לפני — בן מוסקף הדר. ריכטער לספר — הודיעו דוגמאות רבות מאנשי הצבא ומשטודענטים אשר סחטו נוזל כמין חלב מדריהם ויכלו גם להניק בנים. החכם Andreas Westphal אסף את כל המעשים האלה וכתבם בספרו הנקרא דדים המכילים חלב, וגם בדדי ילדים קטנים וזכרים ונקבות ומצא לעתים רחוקות נוזל כמין חלב, המותח אותם (את הדרים) עד שתאחזם דלקת הנורמת כאב" עכ"ל הרופא דר. ריכטער. — בספרו הנזכר מסופרים עוד מקרים מפלאים כאלה בענין הזה המחבר מעיד שם כי הוא יודע עלמה אשר לא היה לה עוד אורה כנשים ונודע ברור כי לא רחה ולא ילדה עוד מימיה וכמו נמצאה חלב בדדיה מימי בגרותה והלאה, ומימים ימימה היא מניקה תמיד בנים** פעם בבית זה פעם בבית אחר ותרכש לה בזאת הון הון. — על פי הדברים האלה נראה כי אין כל גזומא והפרזה בספור התלמוד על דבר האיש שנפתחו לו דדים והניק את בנו אחרי מות אשתו כי כזה וכזה קרה לא אחת ולא שתים "ואין כל חדש תחת השמש".

יעקב אריה המכונה גראָסבערגער

רופא חולים בכראָסבערג (פרוסיא).

* נשלח לנו מאת החה"ש הנניד מר יודא ליב ליטוואק נ"י מלביב.
 ** בתלמוד שלנו מבואר מזה במס' פסחים דף ל"ו ע"א בחלב מעט כעין תורה (מעט כעין של שור. רש"י) ובמס' בכורות כי רוב בהמות אינן חולבות אלא יולדות ומיעוט חולבות אע"פ שאינן יולדות ועוד כוונת העורך.